

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Цветан Георгиев Недков

Относно: Заповед № 1318/30.08.2023 г. на РЕКТОРА на ЮЗУ „Неофит Рилски“ на основание чл. 4 ал. 2 от ЗРАСРБ и решение на Факултетен съвет на Факултета по изкуствата / Протокол 54/04.06.2023/във връзка с обявен конкурс в Държавен вестник 57/11.07.2023 г. за заемане на академична длъжност „доцент“ по , професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство, област на висше образование 8. Изкуства/Кинознание, киноизкуство, телевизия /Филмово и телевизионно операторство.

За участие в конкурса се яви един кандидат гл. ас. д-р Крум Лазаров Иванов.

Рецензията е изготвена в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

1. Персонална характеристика на кандидата

Гл. ас. д-р Крум Лазаров Иванов е единствен кандидат по обявения конкурс. От направената проверка по представените материали за конкурса нарушения в процедурата не са констатирани. Спазени са изискванията на чл. 29 (1), 29б (2), т. 1 и т. 2 от ЗРАСРБ и чл. 60(1), чл. 61 (1)(2), т. 1 и т. 2

от ППЗРАСРБ. Взети са под внимание и указанията, дадени в Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в професионално направление „Театрално и филмово изкуство“.

Крум Лазаров Иванов е роден на 17 юни 1979 г. Живее в Благоевград. От 2009 г. досега работи като преподавател в ЮЗУ „Неофит Рилски“, а преди това – в Българска национална телевизия като оператор. Доктор е по кинознание, киноизкуство и телевизия. Член е на Съюза на учените в България.

Кандидатът се ползва с добро име между колегите и студентите и поддържа контакти със специалистите от практиката. Той е добре познат в кинематографските среди и е търсен автор. В наукометричните му показатели е отбелязано значително количество статии и материали, свързани с основната му посока на научни изследвания. В процедурата гл. ас. Крум Иванов е включил три от тях, публикувани в специализирани издания: „Специфики на операторската работа при заснемане на аудио-визуални материали в планински условия“, „Звуците и образите на Рила в документални и туристически филми“ и „Разнородни тенденции в съвременното изобразително изкуство. Нови форми на проявление в начина на изобразяване“. Обемна е и работата му като оператор документалист, насочил последователно търсенията си в посока на фолклора и етнографията. В тази област са и трите му монографични фотографски албума: „Между греха и наказанието“, „Сътворението в образи“ и „Християнски храмове от югозападна България“.

Научният принос на гл. ас. д-р Крум Иванов се доказва и от многобройните цитирания на дисертационния му труд и монографията,

издадена през 2022 г. Изграждането и структурирането на понятийна система, отразено в монографията му, е основополагащо за доказване на тези от различно естество, свързани с изкуството на изображението.

Кандидатът е дългогодишен преподавател с изграден авторитет сред студентите. Участва като организатор в няколко национални студентски фестивала по изкуствата. В продължение на 3 години – от 2020 до 2023 г. е Академичен наставник по проект на МОН „Студентски практики“.

2. Количествена характеристика на научната продукция.

Като основен хабилитационен материал за участие в конкурса кандидатът е представил монографичен труд и три документални филма.

Монографията на гл. ас. д-р Крум Иванов е на тема „Композиция на кадъра -характеристики и елементи“, издадена от Университетско издателство „Неофит Рилски“, 2022 година. Монографичният труд има за цел да представи синтезирано основните понятия в изграждането на изображение – композиция, светлина, цвят, движение на камерата. Вплитането им в единен наратив, философски обоснован с постмодернистичната теория за репродукция на репродукцията и симулакрум, е полезно от гледна точка на обобщението на вече познати теории и е необходимо като основа, за да бъдат въведени вече нови и променени от новите технологии понятия.

Трудът на Крум Иванов се стреми да постигне последователно и мащабно разглеждане на понятийната система в тази област, като привежда теоретични постановки и практически примери в изграждането на научната теза. Анализът на филми, нехронологичен, но следващ логиката на представяне на базовите понятия, е активна илюстрация с полезен принос за обучителни цели.

В монографията „Композиция на кадъра - характеристики и елементи” е направен опит да се каже почти всичко, което е свързано с темата, като се търси задълбочаване при определени компоненти, а други само се маркират като контекстова рамка.

Трудът е композиран в седем глави – „Структурни елементи на композицията”, „Художествени средства на фотографията“, „Светлина”, „Цветът като обект”, „Изводи“, „Библиография“ и „Филмография“. В стремежа си да засегне всички аспекти на избраната тема, Крум Иванов е подходил последователно, донякъде неравномерно, но със желание за изчерпателност.

Композицията - основен художествен аспект на изобразителното изкуство като цяло, в киното придобива и допълнителни елементи, произтичащи от усложнените изисквания на „движещите се образи”. Търсенето на правилни творчески, драматургични и визуални решения е основна задача на оператора. В своята монография, както става ясно и от заключението, Крум Иванов се стреми да отбележи каноните на класическата композиция, за да посочи как и къде могат да бъдат търсени иновационни решения. Тезата на автора е, че „творческото желание да експериментираш, да опиташ нещо различно от всичко, което е правено досега, е толкова ценно, колкото и необходимостта да имаш достатъчен запас от познания в операторската работа.” Това може да бъде прието като формулиране на принцип за преподавателски подход, който цели стимулиране на надграждане в операторската работа, очертаване на път към търсене на съвременни решения в творчеството на оператора. Крум Иванов се е придържал към нестандартна структура в монографичния си труд. Той започва с въвеждане на понятията, представяне на конкретни практически примери, след което идва ред на философската база, определяща рамката на творческите търсения.

Трудът му представя едновременно технически постижения и изкуствоведски понятия. Светлината и осветлението са разгледани поотделно с ясното разбиране, че контролът на оператора е свързан с взимане на решения за осветлението, докато светлината е даденост, която трябва да се опознае, за да бъде използвана ефективно. В частта, свързана с цветовите решения, особено внимание е отделено на символиката и психологическото им възприятие, за да бъде постигнато експресивно въздействие върху зрителя.

„Визуалните образи са резултат от творчество, свободно от норми и правила. Такова изкуство трябва да съдържа собствената си реалност в алюзии и подтекст. Недостатъците му понякога са по-индивидуални от предимствата: Различните подходи към възприемането на композицията предлагат алтернатива на композиционната конструкция: композицията може да бъде както схоластична, така и в една или друга степен непълна. Съвсем естествено е, когато овладяваме умение или нови знания е да търсим основни правила и насоки за измерване на напредъка.

Художествено-образното не е преразказ на реалността, а придава смисъл на ценностната логика на живота чрез образи които осъществяват образно отношение на човека към света“, казва като обобщение д-р Крум Иванов.

Заклучението на монографичния труд предлага да се търси баланс (това е една от ключовите думи в целия текст) между познания и търсене, между канони и експерименти. Това е послание към ново поколение от оператори, на които им предстои да боравят с високоразвита техника и да надградят понятиятната и практическата база в операторското изкуство.

Документалните филми са посветени на културните и етнологическите връзки между България и Гърция, а единият от тях засяга социален

проблем, свързан със социалните домове в Благоевград. Подходът към темите във филмите е професионален, подбрани са изразни средства, напълно отговарящи на тематичните изисквания. Двата филма за България и Гърция са издържани в стил кинонаблюдение, който отговаря на идеята за древност, за непоклатимостта на обичаите и артефактите, представени в тях. Лаконичен в стилистиката, операторът Крум Иванов е постигнал баланса, който извежда като основна ценност на операторското изкуство в тезата на монографията си. Освен това операторът е включил и епизоди, заснети с движение на камерата, за да прехвърли древното в днешното с помощта на изображението и композицията. Хората, а не символите, са център на визуалното търсене – хората като носител на послание, като оформящ силует на времето.

Репортажният стил в социалния филм е позволил от своя страна на оператора да намери равновесната точка между събитието и личността, да изгради визуалния наратив в единство между мащабното и интимното. Подходът на оператора към отхвърлените от обществото, които се опитват да се интегрират в него, допълва внушението – Крум Иванов показва лица и контекст в неразделима симбиоза.

Общата ми оценка по критериите и показателите за учебната, творческата и научноизследователската дейност показва, че д-р Крум Лазаров Иванов отговаря на изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“ по , професионално направление 8.4 “Театрално и филмово изкуство“ в област „Изкуства / Кинознание, киноизкуство, телевизия. / Филмово и телевизионно операторство.”

18.10.2023
Благоевград

Подпис:
Проф. д-р Цветан Недков

REVIEW

By Prof. Dr. Tsvetan Georgiev Nedkov, lecturer in Department of Television, Theater and Cinema, Faculty of Arts of South-West University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad Professional field of Theatre and Film Arts (8.4.)

member of the scientific jury according to Order No. 1318/30.08.2023 of the Rector of SWU, based on Art. 4 (2) of the ZRASRB and decision of the FC of the Faculty of Arts (Protocol No. 56/04.07.2023) in connection with a competition announced in the "State Gazette", no. 57/11.07.2023 for occupying the academic position "associate professor" in professional field 8.4. Theatrical and film arts (Cinematography, film art and television Film and Television cameraman) with a single candidate in the competition, chief assistant. Dr.. Krum Lazarov Ivanov

The review was prepared in accordance with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LAD), the Rules for its Application (LADLA) and the Rules for the Terms and Conditions for Acquiring Scientific Degrees and Holding Academic Positions.

1. Personal characteristics of the candidate

Ch. Associate Professor Krum Lazarov Ivanov, PhD, is the only candidate for the announced competition. No violations in the procedure have been found from the inspection of the submitted materials for the competition. The requirements of Art. 29 (1), 29b (2), item 1 and item 2 of the RSARB and Art. 60(1), Art. 61 (1)(2), item 1 and item 2 of PPZRASRB. The instructions given in the Rules for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and occupying academic positions in the professional direction "Theatrical and film art" have also been taken into account.

Krum Lazarov Ivanov was born on June 17, 1979. He lives in Blagoevgrad. From 2009 until now, he has been working as a teacher at Neophyt Rilski Secondary School, and before that - at Bulgarian National

Television as an operator. He has a doctorate in cinematography, cinematography and television. He is a member of the Union of Scientists in Bulgaria.

The candidate enjoys a good name among colleagues and students and maintains contacts with specialists from practice. He is well known in cinema circles and is a sought after author. In his scientometric indicators, a significant amount of articles and materials related to his main direction of scientific research is noted. In the procedure ch. Associate Professor Krum Ivanov has included three of them, published in specialized publications: "Specifics of camera work when shooting audio-visual materials in mountain conditions", "Sounds and images of Rila in documentary and tourist films" and "Heterogeneous trends in modern art.

New Forms of Manifestation in the Mode of Representation'. His work as a documentary cameraman is also extensive, and he has consistently focused his research in the direction of folklore and ethnography. All three of his monographic photo albums are in this area: "Between Sin and Punishment", "Creation in Images" and "Christian Temples from Southwest Bulgaria".

The scientific contribution of Ch. assistant professor Krum Ivanov is also proven by the numerous citations of his dissertation work and the monograph published in 2022. The construction and structuring of a conceptual system reflected in his monograph is fundamental for proving those of a different nature related to art of the image.

The candidate is a long-time teacher with established authority among students. Participated as an organizer in several national student arts festivals. For 3 years - from 2020 to 2023, he was an Academic Mentor under the MES "Student Practices" project.

2. Quantitative characteristics of scientific production.

As the main habilitation material for participation in the competition, the candidate submitted a monographic work and three documentaries.

The monograph of Ch. assistant professor Krum Ivanov is on the topic "Shot composition - characteristics and elements", published by "Neofit Rilski" University Publishing House, 2022. The aim of the monographic work is to present in a synthesis the main concepts in the construction of an image - composition, light, color, camera movement. Their weaving into a single narrative, philosophically grounded in the postmodernist theory of reproduction of reproduction and simulacrum, is useful from the point of view of the generalization of already known theories and is necessary as a basis to introduce already new and technologically altered concepts.

Krum Ivanov's work seeks to achieve a consistent and large-scale examination of the conceptual system in this field, citing theoretical statements and practical examples in the construction of the scientific thesis. Film analysis, non-chronological but following the logic of presentation of basic concepts, is an active illustration with a useful contribution for educational purposes.

In the monograph "Shot Composition - Characteristics and Elements" an attempt is made to say almost everything that is related to the topic, looking for depth on certain components and only marking others as a contextual framework.

The work is composed in seven chapters - "Structural Elements of Composition", "Artistic Means of Photography", "Light", "Color as an Object", "Conclusions", "Bibliography" and "Filmography". In an effort to touch on all aspects of the chosen topic, Krum Ivanov has approached consistently, somewhat unevenly, but with a desire for comprehensiveness.

The composition - a basic artistic aspect of visual art as a whole, in the cinema also acquires additional elements arising from the complicated requirements of "moving images". Searching for the right creative, dramatic and visual solutions is the operator's main task. In his monograph, as is clear from the conclusion, Krum Ivanov strives to note the canons of classical composition in order to

indicate how and where innovative solutions can be sought. The author's thesis is that "the creative desire to experiment, to try something different from anything that has been done before, is as valuable as the need to have a sufficient store of knowledge in cinematography."

This can be taken as the formulation of a principle for a teaching approach, which aims to stimulate an upgrade in cinematography, to outline a path to search for modern solutions in the creativity of the cinematographer.

Krum Ivanov adhered to a non-standard structure in his monographic work. It begins with the introduction of concepts, presentation of concrete practical examples, then comes the turn of the philosophical base, defining the framework of creative searches.

His work presents both technical achievements and artistic concepts. Light and lighting are discussed separately with the clear understanding that operator control is about making decisions about lighting, while light is a given that must be known in order to be used effectively. In the part related to color solutions, special attention is paid to their symbolism and psychological perception in order to achieve an expressive impact on the viewer.

"Visual images are the result of creativity free from norms and rules. Such art must contain its own reality in allusions and subtext. Its disadvantages are sometimes more individual than advantages: Different approaches to the perception of the composition offer an alternative to the compositional construction: the composition can be both scholastic and incomplete to one degree or another. It's only natural when mastering a skill or new knowledge to look for ground rules and guidelines to measure progress.

The figurative is not a retelling of reality, but gives meaning to the value logic of life through images that realize a person's figurative relationship to the world," says Dr. Krum Ivanov in summary.

The conclusion of the monographic work proposes to seek a balance (this is one of the key words throughout the text) between knowledge and search, between canons and experiments. This is a message to a new generation of operators, who will have to handle highly developed equipment and upgrade the conceptual and practical base in operator art.

The documentaries are dedicated to the cultural and ethnological relations between Bulgaria and Greece, and one of them concerns a social problem related to the welfare homes in Blagoevgrad. The approach to the themes in the films is professional, means of expression have been selected that fully meet the thematic requirements. The two films about Bulgaria and Greece are made in the style of film surveillance, which corresponds to the idea of antiquity, of the steadfastness of the customs and artifacts presented in them. Laconic in style, cinematographer Krum Ivanov has achieved the balance that he points out as the main value of cinematography in the thesis of his monograph. In addition, the cinematographer has also included motion-captured episodes to bring the ancient into the present with the help of image and composition. People, not symbols, are the center of the visual search - people as the bearer of a message, as shaping the silhouette of time.

The reportage style in the social film has, in turn, allowed the cameraman to find the equilibrium point between the event and the personality, to build the visual narrative in a unity between the large-scale and the intimate. The operator's approach to those rejected by society, who try to integrate into it, completes the suggestion – Krum Ivanov shows faces and context in inseparable symbiosis.

My overall assessment of the criteria and indicators for educational, creative and research activity shows that Dr. Krum Lazarov Ivanov meets the requirements for holding an academic position "docent" in , professional direction 8.4

"Theatrical and film art" in the field of "Arts / Cinema studies, film art,
television. / Film and Television cameraman."

18.10.2023
Blagoevgrad

Reviewer:
Prof. Dr. Tsvetan Nedkov